

GLAS GORENJSKE

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO XIII., ST. 68 — CENA 10 DIN

SREDA, 8. JUNIJA 1960

Spor pred UO

V tovarni je nepričakovano nastala tema, strojci so utibnili in delavci so tipaje iskali sedeže, si prizigali cigarete in se jesili nad električno. In brž je stekla beseda tudi o škodi zaradi zastojja v proizvodnji. Delavci so se hudo jesili. Ta njihova pritožba je prišla tudi pred upravnim odbor. Tam so morali razpravljati o tem, kdo je bil pravzaprav kriv za prekinitev toka, kdo je odgovoren za padec v proizvodnji.

Ta primer je pred dnevi povedal direktor jesenjske železarne in. Matevž Hafner, ko so v krogu vodilnih oseb govorili o decentralizaciji v našem gospodarstvu, o nagrajevanju, o delovni storilnosti, o ustvarjanju ekonomskih enot v okviru podjetja itd. Uvod k tej razpravi je podal sekretar Okrajnega komiteja tovariš Janko Rudolf.

Važno vprašanje, ki se je pri tem postavilo je bilo, kako uskladiti specializacijo industrije z decentralizacijo. O tem so govorili direktor Iskre Silvo Hrast, direktor Tiskarnine Dušan Horjak in drugi. Po splošni ugotovitvi se decentralizacija pojmuje napačno, preveč administrativno. Imenovali so podjetje, ki so ga decentralizirali na 22 ekonomskih enot s prav tolkimi obratnimi delavskimi svetmi. Toda take enote so bile premajhne, niso imele pogojev za ekonomsko samostojnost, ki je dostikrat relativa še pri velikih podjetjih. V Zelezarni na Jesenicah, kot so povedali, so po dolgih razpravah in izkušnjah ustavili samo 4 samostojne enote. Te so močnejše in imajo osnova za samostojno dejavnost. Kar pa je poglavito; te enote so postavljene tako, da so delave povsod zainteresirani za povečanje produktivnosti, za izboljševanje kvalitet izdelkov. Če ob ustavljanih ekonomskih enot ne bi pažili na razne momente, ki nastajajo v skupnem procesu proizvodnje podjetja, bi ponokod nagrajevanje po enoti proizvoda zavalo napredek. Če bi na primer Zelezarno stimulirali po količini izdelkov, po tonah proizvodnje, bi tam raje izdelovali samo delavce stvari. Tankih žic ne bi matri izdelovali. Po izjavi tovariša Hafnerja je bilo prej med obratnimi železarne več problemov, ki jih skozi leta in leta niso mogli rešiti. Sedanj sistem nagrajevanja po ekonomskih enotah pa jih je bitro odpravil. Tako je bilo, da se vrnemo na dogodek v začetku napisa, tudi ob zastoju zaradi prekinitev električnega toka. Kolikokrat se je prej dosegalo in nihče si ni belil glave zakaj in kako. To pot je iz tega nastal spor, ki je šel pred upravni odbor. Skratka, usakdo pazi, da ne bi bil oškodovan po krvidi drugih, da bi v svojem okolju odpravil vsak zastoj, vsako oviro in podobno. V tem je tudi osnova nagrajevanja po ekonomskih enotah.

Take močne, samostojne ekonomske enote, ki so kot osnova za uveljavljanje obratnih delavskih svetov in uvajanje nagrajevanja po učinku na vsakem delovnem mestu, so potem lahko že naprej decentralizirane na obratne enote in podobno. Pač po pogojih, po potrebah in proizvodnem postopku. Res je, da ekonomske enote nikakor ne pomenujo razbijanje podjetij, marveč so ob pravilnem usmerjanju velik korak k nadaljnemu razvijanju proizvajalnih sil. Kar pa je še važnejše: delavske samoupravljajočne tako vključujejo v svoje vrste še toliko več proizvajalcev, gospodarjenje v podjetju se je bolj približa delavcu. To pa je važen cilj v našem družbenem razvoju in spor, ki ga je reševal upravni odbor jesenjske železarne je samo drobec izmed mnogih, mnogih primerov tega razvoja.

K. M.

Z občnega zbora Okrajne zadružne zveze Kranj

Obširne naloge

v prihodnjem petletnem planu - Pomanjkljivosti v sistemu nagrajevanja pri pogodbni proizvodnji - Komisija razlika

V ponedeljek, 6. junija, je bil v Kranju občni zbor Okrajne zadružne zveze, ki so se ga razen delegatov udeležili tudi nekateri gostje, med njimi predsednik Glavne zadružne zveze Slovenije Maks Kermelj, predsednik OLO Kranj Vinko Hafner, član CK LMS Jaka Bogataj, predsednik OK LMS Kranj Zdravko Krvina in drugi. Razprava na zboru je zlasti temeljito obdelala nove naloge našega kmetijstva v naslednjem petletnem perspektivnem obdobju, dalje združevanje zadrug in ustavljanje proizvodnih obratov kmetijskih zadrug, nagrajevanje po učinku, pogodbeno proizvodnjo itd.

kmetijske gospodarske organizacije so sicer do neke mere že sprejeli sistem nagrajevanja, potem pa so nastopile težave z evidenco, in drugič, delavci in uslužbenci s postavkami tega sistema v večini primerov niso seznanjeni. Samo en konkreten (Nadaljevanje na 6. strani)

Z letošnjim letom tudi v kmetijstvu zaključujemo petletni plan, obenem pa prehajamo v novo petletno obdobje, ki pa postavlja pred naše kmetijske gospodarske organizacije nove, precej večje naloge, je poudaril v razpravi direktor Živilnorejsko-veterinarskega zavoda ing. Bertonec. Ta načrt zahteva od nas predvsem še nadaljnjo utrditev kmetijskih posestev, ustavljanje proizvodnih obratov pri kmetijskih zadrugah, dalje najmanj 1000 do 1500 pitancev na zadružnih obratih, nekaj tisoč belih mesnatih prašičev, 400 ha semenskega krompirja in 200 do 300 ali morde celo 400 ha novih sadovnjakov, itd. V zvezi z nadaljnjam razvojem živilnereje je ing. Bertonec poudaril, da proizvodnja mesna na posestvih doslej ni ravnala, pri privatnih proizvajalcih pa je prav tako stagnirala proizvodnja mleka, zato se bodo posestva v prihodnje orientirala na pridelovanje mleka, privatni proizvajalci pa po potrebah na pitanje telet in živine. Pri tem je pomembno še pereče vprašanje zamenjave naše cikaste govedi, ki ni sposobna za hitro pitanje. To bo v prihodnjih letih ena glavnih nalog živilnorejske službe na Gorenjskem. Veliko pozornost bo morala kmetijska služba v naslednjih letih posvetiti tudi semenskemu krompirju, ker bomo le s kvalitetnim semenom lahko ne povečali, pač pa obdržali visoke pridelke krompirja in sedanje tržne viške. To je še toliko bolj važno zato, ker ima Gorenjska v okviru republike plana v naslednjih letih precejšnje obveznosti za izvoz.

O nagrajevanju delavev na kmetijskih posestvih in v zadružničnih enotah pa je prej dosegalo in nihče si ni belil glave zakaj in kako. To pot je iz tega nastal spor, ki je šel pred upravni odbor. Skratka, usakdo pazi, da ne bi bil oškodovan po krvidi drugih, da bi v svojem okolju odpravil vsak zastoj, vsako oviro in podobno. V tem je tudi osnova nagrajevanja po ekonomskih enotah.

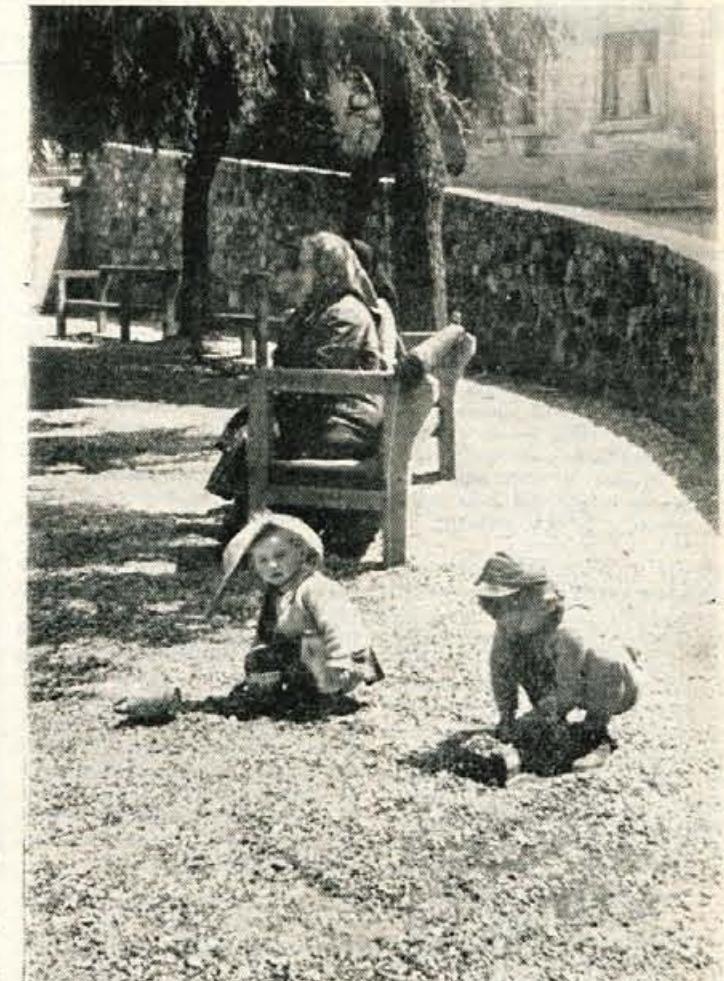
Radevnik je prej dosegalo in nihče si ni belil glave zakaj in kako. To pot je iz tega nastal spor, ki je šel pred upravni odbor. Skratka, usakdo pazi, da ne bi bil oškodovan po krvidi drugih, da bi v svojem okolju odpravil vsak zastoj, vsako oviro in podobno. V tem je tudi osnova nagrajevanja po ekonomskih enotah.

Tak močne, samostojne ekonomske enote, ki so kot osnova za uveljavljanje obratnih delavskih svetov in uvajanje nagrajevanja po učinku na vsakem delovnem mestu, so potem lahko že naprej decentralizirane na obratne enote in podobno. Pač po pogojih, po potrebah in proizvodnem postopku. Res je, da ekonomske enote nikakor ne pomenujo razbijanje podjetij, marveč so ob pravilnem usmerjanju velik korak k nadaljnemu razvijanju proizvajalnih sil. Kar pa je še važnejše: delavske samoupravljajočne tako vključujejo v svoje vrste še toliko več proizvajalcev, gospodarjenje v podjetju se je bolj približa delavcu. To pa je važen cilj v našem družbenem razvoju in spor, ki ga je reševal upravni odbor jesenjske železarne je samo drobec izmed mnogih, mnogih primerov tega razvoja.

K. M.

Grad Kamen v dolini Drage pri Begunjah je bogat kulturni spomenik Gorenjske. Prav zaradi tega bodo že 15. junija spet pričeli s konzervatorskimi deli. Ko bodo delka končana, bo grad prav gotovo že bolj mikavna turistična točka kot je bila že doslej, zlasti še, ker predvidevajo, da bi postal celotna dolina narodni park.

BABICA IN VNUCKA — Babica, ki je na stara leta bolj kot marsikdo, potrebuje počitka, ima največkrat odgovoren posel z vnučki. Prav zaradi tega bi morali vse bolj mislit na ureditev otroških igrišč in vrtcev

II. kongres Zveze knjigovodij Jugoslavije

Tudi analitik, ne le tehnik

Danes, 8. junija, je na Bledu končal z delom II. kongres Zveze knjigovodij Jugoslavije, ki se je začel v ponedeljek. Otvoritvi kongresa, ki se ga je udeležilo nekaj sto delegatov in gostov iz vse države, so prisostvovali tudi državni podsekretar za finance FLRJ Zoran Polič, državni sekretar za finance LRS Mitja Maležič, zastopnik evropske unije strokovnjakov za knjigovodstvo in finančno stroko dr. Robert Beshin in drugi.

Ko je Zoran Polič v uvodu govoril o uspehih našega gospodarstva, je opozoril na nekaj osnovnih vprašanj nadaljnega razvoja gospodarstva in vloga knjigovodstva pri tem. Dejal je, da je bil Zakon o družbenem knjigovodstvu sicer formalno sprejet, dejansko pa še ni zaživel, ker še ni popolnoma jasna njegova vsebina. Da pa bo moč v celoti izvesti

Zakon in doseči njegove cilje, bo treba storiti vse za mehanizacijo knjigovodske službe ali pa ustavoviti mehanografske centre.

To je potrebno tudi zaradi vse širšega uvajanja nagrajevanja po učinku, ki zahteva vsakodnevno spremljanje uspehov podjetij in dobre analize. Nov sistem, je dejal tovariš Zoran Polič, vse bolj usmerja gospodarske organizaci-

je na lastna sredstva, ki jih s poslovanjem same ustvarijo. Nadalje je govoril še o predvidenih spremembah kreditnega in deviznega sistema in v zvezi s tem o nalogah prihodnjega petletnega plana. O kreditnem sistemu je zlasti poudaril, da gospodarske organizacije nimajo pravice do kreditov, ampak pravico, da sprostijo razpolagajo s sredstvi, ki jih same ustvarjajo.

Podobno je s predvidenimi spremembami deviznega sistema. Ne pravica podjetij do deviz, ampak čimveč deviz bodo ustvarila, toliko več jih bodo imela. To pa pomeni, da morajo podjetja izdelovati kvalitetnejše proizvode in dosegati z njimi konkurenčne cene, večji dohodek in se uveljavljati na trgu.

V zvezi z nalogami knjigovodstva je tovariš Polič dejal, da sta dve področji, ki sta zelo važni: odnos skupnosti — podjetja, pri čemer mora knjigovodska služba, vskladno z zakonskimi predpisi, upoštevati obveznosti do skupnosti, in vprašanje delitve čistega dohodka znotraj podjetja. Knjigovodstvo mora dajati pravočasno analize kolektivu, da ta lahko pametno razdeli sredstva po potrebi.

Spremembe v kreditnem in finančnem sistemu in pospešeni prehod v nov sistem nagrajevanja, novi odnosi komun do gospodarskih organizacij in razvijanje delavskega samoupravljanja, vse to zahteva hitro usposabljanje knjigovodskih kadrov. Knjigovodstvo ne sme biti le strokovnjak-tehničar, ampak tudi strokovnjak-analitik, je končal svoj govor tovariš Zoran Polič.

Koristno posvetovanje

O VSEBINI IN METODAH DELA SZDL PO V. KONGRESU

RADOVLJICA. 7. junija — Tu je bilo danes ves dan posvetovanje vseh predsednikov občinskih odborov SZDL kranjskega odbora, ki ga je pripravil Okrajni odbor SZDL. Razpravljalj so o vsebini in metodah dela organizacij SZDL po V. kongresu. V dolodanskem delu posvetovanja so razčistili vlogo sekreterja v delu kranjskih odborov SZDL, kakor tudi

»Naš mladinski aktiv je bil ustanovljen lani in šteje danes 45 članov. Največ mladine je vključenih v TVD Partizan, saj imajo vsi posebno veselje do orodne telovadbe. Imamo pa tudi šahovsko in strelske sekcije. Pred kratkim smo uredili tudi igrišče za odbojko, na istem prostoru pa bomo napravili še igrišče za rokomet in košarko. Mladina v Gorenju vaši je začela urejevati tudi plavalni bazen ob Poljanščici. Zato upamo, da bomo skupaj s Turističnim društvom ta objekt končali še pred pričetkom kopalne sezone, kopališče ne bo

koristilo samo domačinom, pač pa tudi drugim obiskovalcem Poljanske doline.«

»Zanimala nas tudi, ali prijetje z mladino tudi kulturna in športna srečanja?«

»Z mlajšimi mladinci smo se udeležili športnega tekmovanja

STANE STARË

v orodni telovadbi v troboju Ziri—Šk. Loka—Gorenja vas. — V počastitev Dneva mladosti smo imeli tudi tekmovanje z zračno puško. Razen tega se je nad 160 mladincov in mladink iz Gorenje vasi udeležilo Parade mladosti v Škofji Loki.«

»Kaj pa težave in načrti za prihodnje?«

»Radi bi imeli svojo klubsko sobo; denar za opremo že imamo, nimamo pa prostorov, kjer bi se sestajali. Prav gotovo bi bilo potrebno v prihodnje več sodelovanja z vsemi množičnimi in političnimi organizacijami. V kratkem nameravamo ustanoviti mladinske aktive tudi v bolj odročnih krajinah, in sicer v Lučnah, Hotavljah in Trebišju. Omeniti moram tudi to, da nam je letos pri delu precej pomagal tudi občinski mladinski komite.«

V. K.

Posvetovanje je bilo pripravljeno brez vnaprej predvidenega dnevnega reda, kot nekak družbeni pomenc, kar je močno sprostilo razpravo in pripomoglo k kopici zelo umestnih in dobrih predlogov za delo organizacij SZDL, o katerih bomo še poročali.

KULTURNI RAZGLEDI

NADALJEVANJE

Po krajši prekiniti bodo posebne ekipe kranjskega Mestnega muzeja spet pričele z deli, in sicer že 15. junija z nadaljevanjem konservatorskih del na gradu Kamen v Dragi, dne 20. junija pa z izkopavanji na blejskem Gradu. Nadalje bodo v kratkem pričeli tudi z utrjevanjem odkritih fresk v Senčnjem, Srednji vasi in Žiganjavi. Freske iz vseh omenjenih krajev so bogat kulturni zaklad in izhajajo iz XV. stoletja.

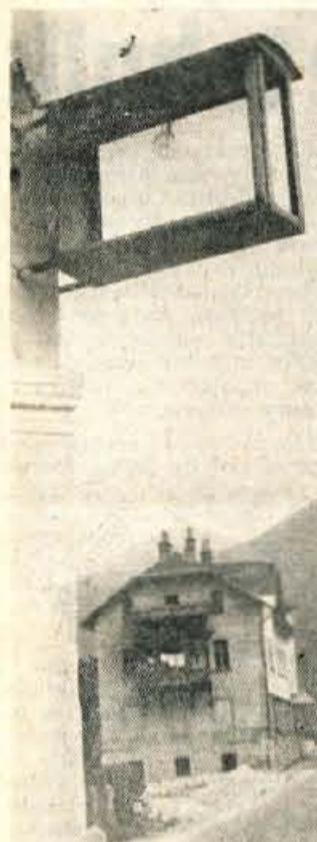
PRED ZADNJO PREMIERO V PREŠERNOVEM GLEDALIŠČU

Dramski sekcija kranjske Svobode, ki ima svoje prostore v Prešernovem gledališču, klub temu, da je večina gledališč že zaključila s premierskim repereto, z vsem pripravljanjem pripravlja še zadnjo predstavo za letošnjo sezono. Sedaj pripravlja Bratka Krefta »Veliko puntarjico« v režiji ing. Molke. Premiera bo dne 30. junija.

PREŠERNOV ZBOR NA BLEDU

Te dni se mešani, moški in ženski pevski zbor France Prešeren iz Kranja pripravlja za koncert na Bledu. Kranjančani bodo imeli na sprednu narodne in umetne pesmi jugoslovenskih

KAMEN SPOTIKE

Gostje in še posebno domačini v Bohinju so veseli novih in urejenih cest, hotelskih in drugih postopij, ki jih tam gradijo. Toda tega, da ob tolikih investicijah ne bi mogli zastekliti in urediti javne svetilke (na sliki), pa res marsikdo ne razume.

S sodišča

PREPOVEDANA ZBIRALNA STRAST

So ljudje, ki za lastno zabavo zbirajo najrazličnejše predmete. So pa tudi taki, ki se ukvarjajo z zbiranjem raznih predmetov predvsem iz koristilubja, ki je skdilivo in prepovedano:

• M. R. iz Pribodov se je na škodo družbenega premoženja posvetila zbiranju polivinilnih vrečk. V Zelezarni, kjer je zaposlena, je vzela kar 125 komadov takih vrečk vrednih okoli

3.500 dinarjev. Ker ji je bila zbirka zaplenjena in vrnjena delovnemu kolektivu, jo je sodišče kaznilo s 3.000 dinarjev kazni.

• B. N. in P. P., delavca pri SGP Sava, sta se lotila zbiranja dinam z dvokoles. Ker so jih pri njenem zlonamerneh delu zalontili, jima je sodišče odmerilo B. N. 2.000 dinarjev in P. P., ki je bil že večkrat kaznovan pa 4.000 dinarjev kazni.

• O. M., delavec pri Gradišcu na Jesenicah, pa je letos začel

IZ NAŠIH KRAJEV

POSESTVO SO RAZDELILI

Kmetijska zadruga Križe ima svoja posestva na Brdu pri Ljubnem. Vendar so pred kratkim zemljo, ki so jo doslej sami upravljali, razdelili na dva dela. Tisti del, ki meji na Podnart, je prevzela Kmetijska zadruga v Podnartu, ostali del, sadovnjak in nasade nibežna, pa so obdržali. To so napravili zato, ker jim je oddaljenost do posestev, ki so jih sedaj prevzeli kmetovalci iz Podnarta, otežkočala nemoteno delo.

»MARTIN NAPUHEK« V KRIŽAH

Za kulturno prosvetno izživljanje v Križah skrbe v glavnem same gostje iz bližnje okolice, ki večkrat v domu Partizana razveselijo tamkajšnje prebivalce. Sami prebivalci Križ kar ne morejo resno zgrabiti za delo in se prizraviti do tega, da bi nekaj tudi sami naštudirali. Njihovo kulturno mrtvilo bo v kratkem poživila mladinska skupina tamkajšnje osnovne šole. Učenci od 5. do 8. razreda bodo pod vodstvom režisera Joža Ahačiča naštudirali in zaigrali otroško igrico »Martin Napuhek«. Ce bo predstava uspela, bodo odšli na govorstvo tudi v bližnje okolne kraje.

KONGRES UPORABNE MEHANIKE

Pred dnevi se je začel na Bledu jugoslovanski kongres za uporabno mehaniko. Kongres bo zasedel do 11. junija in bo imel strokovni značaj. Na njem sodeluje več kot 70 domačih udeležencev, nekaj gostov iz Zahodne Nemčije, Poljske in Bolgarije.

KONCERT ZBOROV

Predvčerajšnjim so v domu Partizana v Senčurju pripravili koncert tamkajšnje osnovne šole. Ob 19. uri sta nastopila pionirska in mladinska zbor pod vodstvom dirigenta Toneta Dolinskog. Izvajanja nastopajočih so poslušalci lepo pozdravili.

OBRAZI IN POJAVI

ZASTARELO

Svet postaja vse manjši in vitem življenja vse hitrejši. To kar je bilo že včeraj res, danes morda ni več. Zato se ni treba čuditi, da imamo v našem besedišču še vedno zastarele, neprimerne besede — in jih seveda tudi uporabljamo. Zato tudi ta prispevki ni obsodba, marveč samo priporočilo, apel, naj bi se neka taka res močno zastarella beseda ne uporabljal več. Namreč beseda — KOLONIALE.

Zadnjič sem se slučajno vozil skozi Bledu ponori, pa me je zdrobel velik rdeč neonski napis: KOLONIALE. S tem nočem reči, da je samo na Bledu trgovina s tem naslovom. Toda, se vam ne zdi, da je ta beseda malce zastarela? Izhaja namreč iz besede kolonija in pomenu trgovino, v kateri prodajajo kolonialno blago. Če bi prodajali samo to blago, bi verjetno že propadli. Kolonialnega blaga skorajda ni več, ker preprosto ni več kolonij. Medtem ko so neposredno pred prvo svetovno vojno kolonije predstavljale še 75 odstotkov skupnih svetovnih površin, in neposredno po drugi svetovni vojni še vedno 60 odstotkov, jih je danes le še 5 odstotkov, prihodnje leto pa le še 2 odstotka.

Kolonij praktično ni več, kolonialnega blaga potem takem tudi ne, pa zato tudi imena vseh tistih naših trgovin, ki so si privojoče zveneče ime KOLONIALE, mirne duše lahko sprememimo.

zbirati odpadni brom. Nabral ga je okoli 14 kg, nakar je zbirko prodal. Sodišče ga je zaradi kaznivega dejanja kaznilo z dva tisoč dinarjev denarne kazni in povračilom zneska 3.500 dinarjev Zelezarni.

POZAR IZ NEPREVIDNOSTI

Delavci, ki stanujejo v skupnih naseljih, ki so večji del grajena iz lesa bi morali še posebej paziti na požarno varnost. Ko je 2. februarja L. J., delavec pri Komunalni na Jesenicah, pred odhodom na delo zapuščal skupno spalnico na Jesenicah — Spodnji pavilj, prav gotovo ni pomisli, da je z neprevidnim dejaniem spravil v nevarnost standovanjsko stavbo in premoženje stanovanovcev. Preden je odšel v službo je namreč postavil vroč električni kuhalnik, ki ga je pravkar izklipal na leseno pruhico med dve omari. Zaradi vročine kuhalnika se je vnela oblike, ki je visela nad njim, razen tega pa se je požar razširil še na obe omari in ostalo pohištvo. Le čistilki se mora zahvaliti, da požar ni zajel večjega obsegja in povzročil še več škode, ker sta ga skupaj z možem pogasila. Sodišče je L. J. zaradi povzročitve požara iz malomarnosti obsodilo na 20 dni zapora pogojno za dobo enega leta.

TAKIH PREDAVANJ SI SE ZELJO

V soboto je bilo v Zadružnem domu v Ribnem že četrto zanimivo potopisno predavanje v zadnjih mesecih, ki ga je organizirala Delavska univerza Bled. Predaval je priljubljeni predavatelj Stane Tayčar iz Kranja o »Svici v besedi, sliki in glasbi«, ki ga je spremljal tudi z lepimi barvnimi diapozitivi. Ljudje so do zadnjega kotička napolnili dvorano. Tovarstvo Tayčar je tu že predaval o lepotah skandinavskih držav, o svetovni razstavi v Bruslu in o Holandiji, deželi cvetja. Vsa predavanja so domačine tako navdušila, da so predavatelja prosili, naj jih s takimi predavanji še večkrat obišče.

NAŠ RAZGOVOR

Največ kupujejo naši

naših krajev. Tuji pa, ne vem, zelo so varčni, malo kupujejo.«

»Koliko blaga ste prodali lani?«

»Težko povem kar tako. Zlasti še, ker razen teh spominčkov prodajam tudi cigarete, znamke, razglede in itd. V tistih mesecih sezone sem prodala skupno, pred leti tudi za 2 milijona dinarjev.«

»Imate plačano od prometa v odstotkih, po učinku, kot to pravijo?«

»Ne. Imam samo stalni mestni honorar.«

»Kako se sporazumevate s tuji. Znate tudi kak tuj jezik?«

»Ne. Tuji jezikov ne znam. Vendam mi to ne dela težav, ker je prav tu zraven turistična pisarna, kjer znajo jezike, če pride kak tuje. Poleti v glavni sezoni pa pri-

haja tudi neka študentka, ki zna dobro angleško in menda tudi druge jezike.« — l. e.

GRADNJA MONTAŽNIH HIŠIC

Na Kmet posestvu Hrastje, obrat Cerklije, so pričeli z gradnjo dveh montažnih enostanovanjskih hišic za delavce. Temelji že stojijo, v prihodnjem tednu pa bodo z gradnjo nadleževali. Sprva jih je delal težave nakup strešne opeke, vendar bodo z lastno proizvodnjo v kratkem tudi ta problem rešili. Računajo, da bosta hišice v enem mesecu že vseljivi.

Naj omenimo še, da so na Kmetijskem posestvu letos pospravili že 50.000 kg sena, to je doslej največ kar posestvo obstoja. Pri delu jim delajo največ težav traktorji s priključki, ker slednjih zelo primanjkuje.

DRUGO LETO NOVO STRELIŠČE

Lokacija za gradnjo novega strelische, za potrebe strelec na Gorenjskem, predvsem za potrebe kranjskih strelec, je že določena na zemljišču ob Cesti JLA pri Velikem hribu. Okrajni streški odbor je na svoji zadnji seji sklenil poziviti delo za čimprejšnjo urenitev načrtov in v ta namen tudi izvezli poseben gradbeni odbor, ki bo vodil delo. Gradnja tega ob-

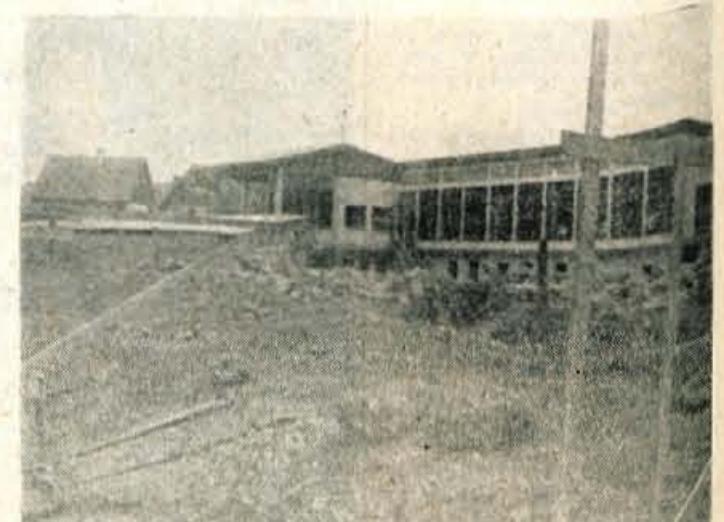
DRUGO LETO SEDEM RAZREDOV

V Goričah imajo letos 6. razredov osnovne šole. Drugo šolsko leto pa bo obstajal tudi 7. razred in ker v sedanji šoli ni prostor za tudi, so Goričani našli drugo rešitev. Pričeli so z gradnjo razreda v bližnjem gasilskem domu. S tem bo za nekaj časa rešiti ta problem, vendar jih je obljubljeno, da bodo že prihodnje leto pričeli graditi novo šolo.

KRIŽANI NA GOLNIKU

Včeraj ob 19. uri so na Golniku nastopili člani Kulturno umetniškega društva Križe in JLA. Za tamkajšnje bolnike in uslužbence so pripravili dve predstavi s pevskim in folklornim točkami. Pel je mladinski pevski zbor osnovne šole Križe, folkloristi pa so zaplesali gorenjske in srbske narodne ples.

Skofjeloški grad obiskujejo številni domači in tuji turisti. Dnevno obišče muzej preko 100 ljudi, zato obešeno perilo ob poti, ki vodi na grad, zares ne pristoja tamkajšnji okolici

Kopalna sezona se je že začela. Na novem kopalnišču na Sorli v Škofji Loki pa je še vedno vse razrto. Pravijo, da bo vse ob pravem času narejeno. Upamo, da ne bo ostalo samo pri besedah.

PRAUDI PASUČTI

F. J. KRAJN

VPRASANJE — Ali lahko zahteva podjetje, da delate nadture. Ste poročena in imate dva otroka v starosti od dveh do petih let.

ODGOVOR — V skladu z 272. členom Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list FLRJ, št. 53 iz leta 1957) se za nadurno delo matere z otrokom, ki še ni star sedem let, zahteva njena pismo privolitev.

P. V. TRZIC

VPRASANJE — Zanima vas, koliko članov ima lahko hišni svet in koga se lahko voli.

ODGOVOR — V skladu s 75. členom Zakona o stanovanjskih razmerjih (Uradni list FLRJ, št. 53 iz leta 1957) ima hišni svet 3 do 7 članov. Zbor stanovalec po lahko sklene, da jih ima več. Za člane hišnega sveta so lahko izvoljeni le polnoletni stanovaleci. Iz posameznega stanovanja sme biti izvoljen za hišni svet le en stanovalec.

OBVEŠČEVALEC

REX začimba za juhe, omake in prikuhe izboljšuje okus in prebavljivost hrane.

Izdeluje
Kolinska tovarna hranil
v Ljubljani

mali oglasi

PRODAM

Prodamo večje število dobro ohranjenih pisalnih miz. Ogleđ v Prešernovi ulici 10, Kranj 2110

Prodam moped »Colibri« s prevozimi 3000 km in cement št. 350. Sp. Brnik 2, Cerkle 2150

Otroško kolo za starost do 12 let, naprodaj. Naslov v oglašnem oddelku 2151

Ugodno prodam avto Volkswagen z radioaparatom in rezervnim strojem. Gostilna pod »Lipco«, Stožice, Ježica 2152

Prodam hišico, staro — približno za upokojence. Naslov v oglašnem oddelku 2153

Prodam 2 zazidljive parcelli po 2800 m², med Gorenjam in Bratofom ob glavni cesti. Naslov v Oglašnem oddelku 2154

Prodam ovco, 1 leto staro, Naslov v oglašnem oddelku 2169

Ugodno prodam motorno kosilnico skoraj novo in brano oziroma štrigelj. Naslov v oglašnem oddelku 2170

Prodam kravo, ki je tretjič teletila, s teličkom ali brez. Voglje 49, Senčur 2171

FIAT 500 C, v odličnem stanju, še neregistriran, prodam, zaradi odhoda k vojakom. Stražiška 4, Kranj

Prodam motorno kolo NSU Prima — nemško. Škrinjar Emil, Planina 20, Kranj 2083

Prodam malo rabljen 16-colski gumi voz. Naslov v oglašnem oddelku 2155

Prodam kravo s teletom, Naslov v oglašnem oddelku 2156

Poceni prodam omaro. Naslov v oglašnem oddelku 2157

KUPIM

Kupim dvo ali trosobno stanovanje v novi ali nedograjeni hiši, po možnosti z vrtom v Krajanu ali Sentvidu. Naslov v ogl. oddelku 2158

Kupim malo posestvo. Naslov v oglašnem oddelku 2160

RAZNO

Slaščičarna-kavarna, Kranj, — sprejme mlajšo žensko moč za pomoč v kuhinji in mlajšega fanta za pomožna dela v delavnicu. — Oba iz bližnje okolice

Prodam NSU Primo 150 ccm, dobro ohraneno. Ogris, Bračiča 2162

Iščem fanta za kmečka dela.

Ostalo po dogovoru. Naslov v Oglašnem oddelku 2163

Casopisno podjetje »Gorenjski tisk« sprejme v uk vajence za naslednje poklice:

- 1 JEDKARJA
- 2 STAVCA
- 2 STROJNIKA
- 1 KNJIGOVEZA

Javite se v tajništvu podjetja.

Uprava lekarne Kranj razpisuje

STIPENDIJE za farmacevtske tehnike

Prednost imajo višji letniki in kandidati s preskrbljanim stanovanjem v območju Kranja. Rok prijave je do 15. junija 1960.

Sprejmemo v službo:

1. ključavnarskega mojstra ali kvalificiranega ključavnarja s sposobnostjo vedenja manjše delavnice

2. več nekvalificiranih delaveev

Nastop službe takoj ali po dogovoru.

ROLETA — MIZARSTVO, Kranj

Sporočamo žalostno vest, da se je smrtno ponesrečil

MIHA POKLUKAR

uslužbenec Zeležniške postaje Kranj. Pogreb drugega pokojnika bo v sredo, 8. junija 1960, ob 16. uri v Naklem. Vzornega uslužbenca bojno ohranili v trajnem spominu.

Kranj, 6. junija 1960

Zeležniška postaja Kranj

ZAHVALA

Ob bridi in nenadomestljivi izgubi moža in očeta FRANCA PODPESKARJA

gostilničarja iz Milj, se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, priateljem, organizacijam in znancem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje. Posebno zahvalo smo dolžni upravi »Brdo« za okrasitev, tovarišem Niču, Turku, Kovaču, Jekovcu za ganljive poslovilne besede, dr. Staretu in ostalem bolniškemu osebju, ki mu je blažilo bolečine; predvverskim pevcem, duhovščini, sosedom in vaščanom iz Milj, ki so nam pomagali v najtežjih urah in ga spremili v njegov tih dom.

Zena, hčerke: Iva, Regina in Vida

ZAHVALA

Ob bridi izgubi našega očeta, moža, brata in strica VALENTINA KOŠIRJA

se zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na zadnji poti, darovali vence in cvetje ter nam lajšali bolečino. Zahvaljujemo se tudi množičnim krajevnim organizacijam iz Gorič in Golnika; ZK, ZB NOV, SZDL, društvu upokojencev, obč. odboru ZB in SZDL Kranj, godbi DPD Svoboda, govornikom, Piru Jožetu, Kobalu Branku in tov. Boltovi ter vsem sosedom za pomoč. Se posebno se zahvaljujemo zdravniškemu in bolniškemu osebju bolnice Golnik, zlasti prim. dr. Furlanu, kakor tudi dr. Mayerju iz Kranja.

Goriče, 4. junija 1960

Zaljuboč domači

Izkaznici na ime Štumbergar Alojz dobi lažnik na Delavski cesti 51, Kranj 2168

kino

Bled: 9. in 10. junija jugoslov. ital. film BELI VRAG, predstave ob 18. in 20.30 uri

Radovljica: 9. junija ameriški barvni film OSAMLJENI ČLOVEK in 10. junija amer. zabavni barvni film HOLLYWOOD ALI PROPAD, predstave ob 20. uri

Kropa: 9. junija poljski film RESNICNI KONEC VOJNE

Tržič: 9. in 10. junija amer. barvni film PRINC IN IGRALKA

Kranj ->STORZIC: 9. in 10. junija amer. barv. film CLO-VEK, KI JE PREVEČ VEDEL, predstave ob 16., 18. in 20. uri

Stražišče ->SVOBODA: 9. junija amer. film OBTEŽILNA PRIČA, predstava ob 19.30 uri

Duplike: 9. junija poljski film EROICA, predstava ob 20. uri

Kamnik: 9. junija ital. barvni film VOJNA IN MIR II. del — predstava ob 17.15 uri

objave

RAZPRODAJA

Trgovsko podjetje Rožca Jesenice prodaja:

vprežni voz s platonom

2 vprežni sanji

moško kolo

razne mize in klopi

razne omare

nočne omarice

umivalnik

želesno posteljo

mrežaste vložke za posteljo

To 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja podjetjem in ustanovam, po tem datumu pa tudi privatnikom,

Do 20. junija 1960. se prodaja

SREDA, 8. JUNIJA 1960.

ZANIMIVOSTI OD VSEPOVŠOD

TOVORNJAK ŽERJAV

V ZDA so izdelali tovornjak z žerjavom za prevoz težkih betonskih blokov. Žerjav lahko dvigne 13 ton tovora, ga obrne za 90 stopinj in dvigne 5,5 m visoko. Tovornjak bo najprej prevažal betonske bloke pri graditvi nekega mostu v Venezuela.

ZIDAVA BREZ MALTE

Na Svedskem so začeli zidati hiše iz opeke, za katero ni potrebna malta. Opeka je večja od navadne in ima v sredini majhen žleb. V teh žlebovih so nylonske sponke, ki povezujejo opeko.

FLUORESCENČNE CEVI NA AVTOMOBILIH

Nedavno so v ZDA pokazali avto, ki ima med prednimi žarometi v vsej širini plavujoče cevi. Nova luč osvetljuje širše področje pred avtomobilom in niblečeta, zato ne sledi potnikov v avtomobilu, ki pribaja nasproti.

MOTOCIKEL DVOŽIVKA

Ameriški inženirji so izdelali motocikel s prikolico, ki jo je mogoče uporabiti kot motor-čoln. V prikolici je prostor

za dva potnika. Ko motocikel zapelje v vodo, njegov motor utihne, namesto njega pa začne delovati enocilindrični motor v prikolici, ki se tako spremeni v čoln.

MACKE PADALCI

Na severnem Bornetu je toliko podgan, da so plantaže resno ogrožene. Vsi poskusi deratizacije s kemičnimi sredstvi so ostali brezuspešni, sedaj bodo poskušali z mačkami. Okrog tri sto mačk bodo spustili s posebnimi padali iz letala na ogroženo mesto okrog Saravaka.

O PRAVEM CASU

Na cesti med Lienzen in Salzburgom se je zaletel Maks Rot, vozač avtomobila v jarek, kjer je bila prav v tem trenutku komisija, ki je raziskovala neko prejšnjo prometno nesrečo. Rot je postal tam, da je ista komisija raziskala tudi njegov primer.

ODPRT JE BEOGRAJSKI ZABAVNI PARK

Te dni je bil na beograjskem sejnišču svečano odprt Beograjski zabavni park, ki bo posloval do konca oktobra.

Zabavni park, prvi te vrste pri nas, pravijo da ima precej zabavnih naprav. Največ jih je bilo izdelanih pri nas, nekaj pa smo jih tudi uvozili. Projekt za zabavni park je izdelal beograjski arhitekt Slobodan Pačić s sodelaveci.

MOST V DVOJE NAD-STROPIJ

Kmalu bodo izročili namenu po konstrukciji nenavadnega mosta čez reko Ohio. — Most ima dvoje nadstropij, širok je 12 metrov, v vsakem nadstropju je trojna avtomobilска cesta, na oba strane pa steza za pešce. To bo prvi most te vrste na svetu.

KAMENJE IZ GUME

Po sredini avtomobilске ceste je vrsta kamnov, do katerih smejo voziti vozila, ki vozijo v nasprotno smer. Dogaja se, da voznik zapelje na to kamenje in takrat se zgodi nesreča. Da se to ne bi dogajalo, so postavili na francoskih avtomobilskih cestah gumijevno kamenje, čez katero zapelje avto brez vsake nevarnosti, vendar vozilo poskakuje in tako opozarja voznika.

Lahko si mislimo, da je bila slavnost, ob kateri so poslali v promet zadnjo parno lokomotivo, vse prej kakor vesela. Na londonski postaji Paddington

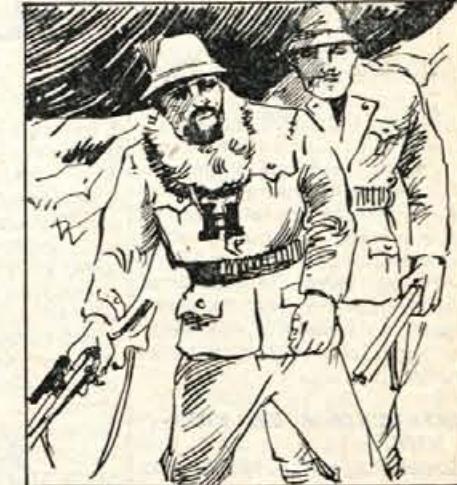
TONE SVETINA LOVČEVA HČI

199.

200.

201.

Loveci, ki so prebili vesel večer v koči, so se malo zakasnili. Na grebenu vzpored izhoda iz Hudičevih kont so bili, ko jih je presenetil strel. Spogledali so se. »Divji lovec!« je dejal Frelih. Brž so se razdelili. Goldschmied, Kaufmann, Frelih za streličom, major in Jozelj pa v zasedo na glavo pod gamsovo porto, kjer bi se divji lovec moral prebijati, če bi se prvi skupini izognil. Hiteli so, kakor bi se zakleli, da ga morajo dobiti. Goldschmied je preklinal vso pot in se jezil, da mu nekdo upa streljati gamsa pred nosom.

Zadnja parna lokomotiva, zgrajena v Angliji

Marca letos so Angleži nadvse slovensko izročili prometu zadnjo parno lokomotivo, ki je bila zgrajena v Veliki Britaniji. Dalj so ji zveneče ime »Evening Star«. Stekla je na progi Paddington-Swindon. Na evidentni plošči so vtisnjeni naslednji podatki: »St.92.220. Zgrajena v Swindonu marca 1960. Zadnja parna lokomotiva, ki so jo zgradile britanske železnice.«

Lahko si mislimo, da je bila slavnost, ob kateri so poslali v promet zadnjo parno lokomotivo, vse prej kakor vesela. Na londonski postaji Paddington

buje, in oddaja, kar proizvaja, in to čudovito, po vsem svetu razpredeno omrežje bo ostalo, ko se umakne poslednja lokomotiva v muzej, in dalje služilo namenu, ki mu ga je določila parna lokomotiva...«

Cloveštvo ji dolguje svojo civilizacijo; mislim, da je prav, da se spomni nedavne slavnosti v Londonu z nekaj vrstami tudi naše glasilo.

ROCK N ROLL

Nikolaus Zwirnbach iz Wiener Neustadta je hotel pokazati svoji partnerici neko svojo originalno figuro rock n rolla. Pri tem je s čevljem sam sebi razbil nos in čeljust. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Tudi mlada opica — tako kot otroci po vsem svetu — se rada poigra v vodi, toda noče si zmotiti zadnjih nog, temveč le sprečnji. Za opico na sliki je to toliko bolj razumljivo, ker je posnetek narejen v Skanskem živalskem vrtu pri Stokholmu, kjer je voda še zlasti hladna.

Gobavost po svetu

Po nedavno objavljenem po-ročilu skupine strokovnjakov Mednarodne zdravstvene organizacije, ki je skušala ugotoviti sedanje stanje gobavosti, je na svetu še vedno okoli 12 milijonov gobavcev bolnikov, kar je zelo veliko število. Večidel teh gobavcev pa odpade na razne dežele drugih celin, v Evropi jih je zelo malo.

Po istih podatkih se jih od 12 milijonov gobavcev komaj 10.000 zdravi v bolnišnicah ali v poslovnih zdravstvenih zavodih. Približno pol drugih milijon gobavcev pa sicer prejema zdravila, toda živijo doma, s svojimi družinami. Strokovnjaki

omenjene organizacije menijo, da zaradi gobavosti ne bi več smeli bolnikov povsem osamiti in jih pregnati v posebne naselbine, marveč da bi jih morali normalno zdraviti. Ljudje, ki se gobavcem bojijo predvsem zato, ker ta bolezen po določenem času tako izpremeni njih zunanjost, da so na pogled res strahotni. Toda te bolezenske izpremembe je moč preprečiti s pravočasnim zdravljenjem, ki je danes že povsem uspešno. — Strokovnjaki mimo drugega tu določajo, da so — kot kaže — nekateri ljudje naravno odporni proti gobavosti in da ne morejo zbolejeti za to bolezni.

VŽIGALNIKI, KI IGRajo IN FOTOGRAFIRajo

Mitar Ljubenovič, vratar opatiskega hotela »Dubrovnik« je neobičajni zbiralec. Med 12.000 raznimi predmeti, ki jih je zbral v 30 letih, je preko 900 omotov brivskih rezil, polna omara lepakov, deli precizne mehanike in radiotehnike, nalinva peresa, igralne karte, razni rezivi in vrečica 4 kg gumbov vseh vrst in velikosti.

Razen filatelije so najzanimivejši njegovi vžigalniki. So taki na elektriko in z butan plinom, z grbi, reklamami in okrasni. Eni kažejo točen čas, medtem ko nekateri celo fotografirajo in igrajo. Mitar pravi, da ima tudi »sensacije«, ki jo hrani kot tajnost, dokler ne bo končana turiščna sezona.

VEČ KOLESARJEV KOT PESCEV

Poročajo, da ni lahko ugotoviti, ali je ob običajnih dneh na ulicah Koprivnice več kolesarjev ali pešcev. Ob tržnih dneh je prvih mnogo več. Ceprav je pred vsako prodajalno ali ustanovo stojalo za parkiranje teh vozil, jih kolesarji postavljajo povsod tako, da se zelo vabljuja tarčarje na tatove. Sedaj so pred občinsko zgradbo uredili prostor za shrambo koles in namestili posebnega čuvarja. Tako bo tatvini koles odklenkal.

AVTOMATIZACIJA

V mestni dvorani v Cincinatiju v ameriški državi Ohio je avtomat, ki ne prodaja samo prstanov za poroko, temveč jih tudi gravira z imeni zakonskega para in datumom poroke.

Pred dnevi smo poročali, da je bilo 7 mrtvih in nad 30 ranjenih pri avtomobilskih dirkah v Aix-les-Bainsu, ko je britanski vozač zapeljal na lesen most in se je ta podrl ter pokopal pod seboj njega in množico gledalcev. Na sliki: kraj nesreče

STANKO LAPU SUOBODNIJAK HRIBAR

Kresnik je sedel na tnalu. Z roko si je šel prek čela, kakor da išče rešilno misel. »Koliko je še ostalo od vola?« je napovedal vprašal.

»Samostegno je obžito,« je povedal Filip.

»Prav,« je menil Kresnik. »Na prehodih izkopljemo jame. Pa še nečoi! Noč bo sveta. Kolikor jam bomo izkopali, na toliko kosov bomo razsekali voliča. Ja ne bomo prekrili z vejam, nsuli s prstjo in nastavili mrhovino.«

Kakor je Kresnik odločil, tako so storili. Po večernji so vzeli orodje in šli na delo. Malo po polnoči so bile lame izkopane.

Preden je odšel, jim je naročil, naj okoli staj in koče skrijo več gozdov. Tako, da bodo prihodnje planino dobili še več paše, da bo živila bolj skupaj, ker po goščah raztreseno raje napadajo zveri. Tako mu je svetoval Urh. In še tole mu je naročil: od podrtega drevja naj si vzamejo lesa, da si zgrade tamarije, da bo živila ponoti na varnem. Očisili pa jih, da jim

hudourniki ne bodo zasipali paše. Više gori v gozdu, kamor živila ne zahaja, naj, kjer zasledi medveda, prispogne mlade bukve in privježo zanke. V večernju pod Omružkovim řebrom in nad plazom pa bo v prihodnjih tednih sam nastavil past, da ris ne bo več gospodaril, kakor je doslej. Za sklope ga ni skrb, saj jih je Lenart skoval že čedno število.

Preden je odšel, jim je naročil, naj okoli staj in koče skrijo več gozdov, iz katerih se je dvigala rahla meglica. Bil je utrujen, saj vso noč ni zatisnil očesa. Vendar misel, da služi enemu velikemu da je odslej njegov dom — planina in streha — nebo, da so mu bratje vsi, ki se širom razmetani planini od zore do mraka pehajo za živilo in v skribi trepečejo za svojino celih srenj: ta velika misel mu je vilih novih moči.

Dvignil se je in stopil na rob pečine. Z nasmeškom na licu je pogledal dol v Krmo. Opajal se je ob misli, da je na najbolj

nevarnih prehodih mimogrede pretrgal stezo, da se Fraja, kadar jo prinese nad gamse, ne bo mogla semejati tej šali in da bo Herman preklinjal plazove in še kdo ve kaj, da se bo razlegalo po vsej Krmi.

Potem se je spustil na pokljuško stran, kakor gams je skakal po skalnatem pobočju.

Co je desnel na Hribarjevo planino, si je v koči poiskal kramp in lepot. V macesnovju in nedaleč za bajto je izkopal nekaj jam. Ke pride Gašper, bosta uredila do kraja. Potem se je spravil nad streho, ki so jo razmršili zimski viharji. In ko je utrdil še ovčjo stajo, je bilo sonce že visoko na nebuh in sence so kazača na poldan. Tudi želodec ga je že opominjal. Pa saj dosedanja planina ni daleč! Tam dobi kaj za pod zob.

Tako je po znani stezi v pičli urij desnel na sosednjo planino.

Pozdravili so se s starimi znanci in prijaznima majerca mu je postregla s kruhom in mlekom.

»Ne boš več pasel medvedar?« ga je vprašal starji planinar v skribih, da bo izgubil dobrega sosedja, in pristavil: »Letos jih je še! Kaj vem odkod so se vzel? Pred tremi dnevi so mi pobile krave s teletom, mrečne preklete. Tamle gori so se parile,« je s tresoto roko pokazal v strmo pobočje.

»Nič več ne bodo jekali otroci ob nezabeljeni kaši,« se je zresnil Kresnik. »Res, nič več nisem pri Hribarju za ovčarja. Fraja je tako hotela! Odslej bom pasel edre in vodil pastirje od Sedmerih jezer do Mojstrane. Izkopali bomo jame, nastavili pasti in zanke in, če bo potreben, tudi drugače zatreli to zatezo.«

Petegnil je svoj lovski nož in dodal: »Le poglej ga, priatelj! Lani je enega pospravil in mislim, da ni bil zadnji. Večerni ogenj bo moje znamenje. Kadar ga zagledate, takrat vas bom skakal.«

Zahvalil se je majerici za južino in se poslovil. Njegova pot je držala skozi pokljuške gozdove tja v skalnatih svet bohinjskih planin.

Na delopust Velikemu šmarunu so se nad Hribarjevo planino oglasili psi.

Ovčar Gašper je počival na tistem kraju, kjer je Kresnik lani pokončal medveda.

Skočil je pokonci, se ozrl v pečevje in prisluhnil.

Dere se, kakor bi živega devali iz kože je pomislil. Zraven pa mu je postal vroče ob misli, da se je v sklopec utegnil ujeti pes.

Nekaj dni potem, ko je Gašper prignal na planino, se je pri njem oglasil Kresnik. Vrnil se je iz bohinjskih planin. Ves dan sta kopala lame in nastavljala pasti.

V jamo se je vdrla medvedka z mladičem, past na tistem kraju, kjer je Gašper slišal cvilili psa, pa je zgrabila starega risa.

Z medvedko je bilo dovolj opraviti, preden so jo pobili. Pastirji s sosednjimi planin so pomagali. Tudi Jakob in Filip sta prisluščali. Ta dva sta potem odnesla kožo in jo pokopala v snežnem plazu v Krmi. Kresnik je tako ukazal. Vse kože oplenjene zverjadi naj se ohranijo, potem pa prodajo v mestu! Izkupiček pa naj se razdeli med kmete, ki so zadnje leto utrpeli škodo pri živini. Do mesa pa so imeli enako pravico vsi pastirji tistega kraja.

In Gašper ni zmetaval mesa. O, kako so se tisti večer mazili z medvedjimi šapami! In risnino! To je šele obrajt! Se davai ga je radovednost gnala gor k nastavi.

Začul je človeške glasove. V macesnovju so, je ugani.

Dvignil se je in pogledal proti gozdidi.

»Pa ženska je zraven. Strašno kriči. Gotovo je huda,« je ugavljala.

Kmalu je zagledal mladega loveca. V naročju je nesel psa. Za njim je stopal starejši lovec.

O, tristo zelenih — valpet! je spreletelo Gašperja in že je hotel pokazati hrbet ne

Te dni po svetu

NASER V GRČIJI

Včeraj je prispel v Grčijo na uradni obisk kot gost kralja Pavla predsednik Združene arabske republike Gamal Abdel Naser. Pričakujejo, da bo z grškimi državniki govoril o odnosih med obema državama in izmenjal mnenja o perečih mednarodnih vprašanjih. — V zvezi z Naserjevim obiskom so bili navezani že mnogi stiki med predstavniki obeh dežel. V okviru teh stikov je bilo izraženo prepričanje, da bo obisk pripomogel k nadaljnemu medsebojnemu zbljevanju in sodelovanju.

REFERENDUM ZA SIHANUKA

Kambodska vlada je objavila izid referendumu, na katerem so skoraj soglasno izrazili zaupanje sedanjem vladin in bivšemu premieru princu Norodomu Sihanuku in stranki Narodno-socialistične skupnosti. Za Sihanuka je glasovalo 1.383.793 od 1.383.98 volivcev.

SOCIALISTIČNI POSLANCI BODO IZSTOPILI IZ PARLAMENTA

Na izrednem sestanku Socialistične stranke Japonske so v ponedeljek soglasno sprejeli sklep, da bo 125 poslancev stranke izstopilo iz parlamenta. V zgodovini japonskega parlamenta se to še ni zgodilo. — Stranka hoče s tem poudariti zahtevo, naj Kišijeva vlada odstopi, naj parlament razpusti in ne ratificira japonsko-ameriškega sporazuma o varnosti.

Socialistična stranka je sprejela tudi rezolucijo, v kateri izraža nesoglasje z obiskom predsednika ZDA Eisenhowerja na Japonskem.

NADALJEVANJE ZASEDANJA PARITETNEGA ODBORA ZA RAZOROŽITEV

Včeraj se je pričelo v Ženevi nadaljevanje dela paritetnega odbora za razorožitev. Tja je v ponedeljek prispel pomočnik sovjetskega zunanjega ministra Zorin, ki vodi sovjetsko delegacijo v odboru desetih za razorožitev. Izjavil je, da je sovjetska delegacija dobila navodila, naj si prizadeva čim prej dosegči sporazum o splošni razorožitvi. Poudaril je, da posenjajo novi predlog sovjetske vlade dobro podlago za nadaljnje delo paritetnega odbora desetih in da so pri sestavljanju teh predlogov upoštevali številne predloge raznih držav, med njimi tudi predloge zahodnih držav o razorožitvi.

NOV POTRES V ČILU

Seismološki inštitut Čila je v ponedeljek zvečer sporočil, da je potres v ponedeljek zjutraj prizadel pokrajini v južnem delu države — Puerto Eden in Puerto Natales, ki ležita 2200 km južno od Santiago. Potres je bil srednje jakosti in ni povzročil nesreč in škode. — Kot pomoč žrtvam potresa v Čili je Zvezni izvršni svet naše države odobril 20 milijonov dinarjev.

LJUDJE IN DOGODKI

Velika korupcija

Dobrih 10 dni je tega, kar je na skrivajočih se Koreji je potres v ponedeljek zjutraj prizadel pokrajini v južnem delu države — Puerto Eden in Puerto Natales, ki ležita 2200 km južno od Santiago. Potres je bil srednje jakosti in ni povzročil nesreč in škode. — Kot pomoč žrtvam potresa v Čili je Zvezni izvršni svet naše države odobril 20 milijonov dinarjev.

Ni se se poleg hrup okoli skrivnostnega pobega, že so v Združenih državah Amerike in drugod po svetu začeli na splošno pisati o najnovnejših korupcijskih podvigih Cankajška, predsednika formoške Kitajske. Že v marcu, torej tedaj, ko je kongres obravnaval Eisenhowerjev predlog za pomoč tujini v novem proračunskem letu, je opozicija opozorila na veliko korupcijsko afero v zvezi s prodajo določenih ameriških proizvodov formoški vladi. Znano ameriško podjetje Westinghouse, ki prodaja predvsem elektroenergetski opremo, je namreč dobitilo na formoškem tržišču absoluten monopol, ne glede na to, da so bile cene turbogeneratorjev, ki jih je prodajalo to podjetje formoški vladi tudi do 400.000 dolarjev višje,

ki so bile cene, ki jih je ponudilo konkurenčno podjetje General Electric. Podrobna preiskava, ki jo je tedaj sprožil nastop opozicije je do danes ugotovila, da so vsi formoški funkcionarji skorumpirani. Razlika v ceni za turbogeneratorje, ki je znašala kot rečeno, tudi do 400.000 dolarjev, je predstavljala v resnici samo podkupnino, ki jo je moral podjetje Westinghouse dati formoškim funkcionarjem zato, da ne bi sprejeli nižje ponudbe konkurenta. Stvar je toliko bolj zamotana zato, ker formoški funkcionarji nakupujejo vso in podobno opremo iz ameriških posojil, ki se na ta način pretakajo v žep posameznikov, podobno kot se je to dogajalo na Koreji.

Tema korupcijskima aferama pa se pridružuje v zadnjih dneh se ugotovitev o veliki korupcijski funkcionarjev bivši turške vlade. Ko so preiskovali stanovanja funkcionarjev v bivši turški vladi so namreč našli mnogo dragocenih predmetov, ki so jih v času svoje vladavine napolnili, hkrati pa so v stanovanju bivšega ministarskega predsednika Menderesa našli tudi njegov osebni arhiv, ki vsebuje številne podatke o korupciji, ki je vladala do državnega udara. Ta arhiv zajema obsežno gradivo tudi do 400.000 dolarjev višje,

TELESNA KULTURA

Uspešna nedelja za gorenjske košarkarje

Pretekla nedelja je bila zelo uspešna za vsa gorenjska moštva, ki tekmujejo v republiških košarkarskih ligah. Triglav je slavil svojo peto zmago, tokrat nad lanskim republiškim prvakinom, ki je dosegel veljal za ne-premagljivega na svojem igrišču. S to zmago so Kranjčani zopet na prvem mestu z dvema točkama naskoka pred Mariborom in Slovenom. Ce bodo Triglavani v soboto zmagali nad Medvodami v Kranju, potem jim bo pripadel naslov spomladanskega prvaka. V jesenskem delu bo Triglav imel ugodnejši žreb, saj bo le trikrat gostoval izven Kranja, in to pri zadnjeplasiranih Mostah in v Medvodah ter v Mariboru. Ce se Kranjčanom ne bo prej zateknilo, potem bo odločala o slovenskem prvaku tekma s Slovenom jeseni v Kranju. Ker so vsa moštva v ligi zelo izenačena je težko predvidevati, da bo Triglav z lahkoto opravil s svojimi tekmeči, čeprav bo imel prednost svojega igrišča.

III. republiški namiznoteniški turnir za mladince BREZ PRESENEČENJ

V soboto in nedeljo je bil na Jesenicah III. republiški namiznoteniški turnir, ki so se ga udeležili pionirji, pionirke, mladinci in mladinke Odreda, Ilirske Bistrici 71:67. Skofja Loka pa na četrtem mestu s 7 točkami, je v Celju premagala Celje 79:

ATENE, 7. junija — Predsednik Združene arabske republike Gamal Abdel Naser je prispel danes na uradni obisk v Grčijo. Njegova jahta se je zasidrala v atenskem pristanišču Pireji. Predsednik Naserja in njegovo soprogo so najprej pozdravili grški kralj Pavle in kraljica Frederika, članji vlade, predsednik grške ljudske skupščine Kanelopoulos in druge grške ugledne osebnosti. Zatem se je visoki gost s kraljem Pavlom odpeljal proti Atenam. Velike množice ljudi so ga na ulicah glavnega mesta prisrečno pozdravljale. Njegov uradni obisk v Grčiji bo trajal tri dni. Z grškimi uradnimi zastopniki se bo pogovarjal o odnosih med obema državama in izmenjal mnenja o perečih mednarodnih zadevah. V Grčiji bo ostal še dva dni na neuradnem obisku nato pa bo s Krfa odpotoval v Jugoslavijo.

LONDON, 7. junija — Predsednik britanske vlade Macmillan je odpotoval danes na štirindvajseti uradni obisk na Norveško. Sodijo, da bodo norveški državniki in britanski premier izmenjali mnenja o razvoju mednarodnega položaja.

komisija razlika pri odkupu krompirja, ki jo je lani jeseni uvedla Kmetijska poslovna zveza in obljubljala, da bo izplačala nazaj zadrugam oziroma proizvajalcem, je že na zadnjem izrednem občnem zboru poslovne zveze povzročila precej hude krvi. Ta komisija razlika je namreč imela namen zagotoviti pogodbenim pridelovalcem krompirja isto oziroma višjo ceno kot nepogodbenikom. Na ponedeljnikovem občnem zboru OZZ sta onejev govorila direktor Kmetijskega poshestva »Sorsk polje«, Zabnica tovariš Kuralt in predsednik zadružnega sveta KZ Naklo Ivan Zupan. Tovariš Kuralt je poudaril, da je bila komisija razlika ob reorganizaciji poslovne zveze odvedena na poseben račun Okrajne zadružne zveze in da bo o njej razpravljaj prihodnji občni zbor OZZ oziroma nov upravni odbor. Ivan Zupan pa je povedal, da so zadruge letos spomladni plačevali krompir proizvajalcem po isti ceni, kot so ga prodajale poslovne zvezi, z upanjem, da bodo vse stroške kritil s komisijo razliko, kot so jih obljubili. Zato je razprava o tem, za kaj naj se ta sredstva uporabi, odveč.

Vse te afere, ki so kar zapravljajo prišle na dan v deželah, ki so bile dolga leta deležne nadve širokogradne ameriške pomoči samo dokazujejo, da so nosilec vseh akcij proti pomirivti in mednarodnem sodelovanju lahko samo do kraja skorumpirani ljudje, ki v položaju, ki ga ostvarja hladna vojna in vojaško tekmovanje med blokoma, iščejo predvsem svojo lastno korist.

ABC

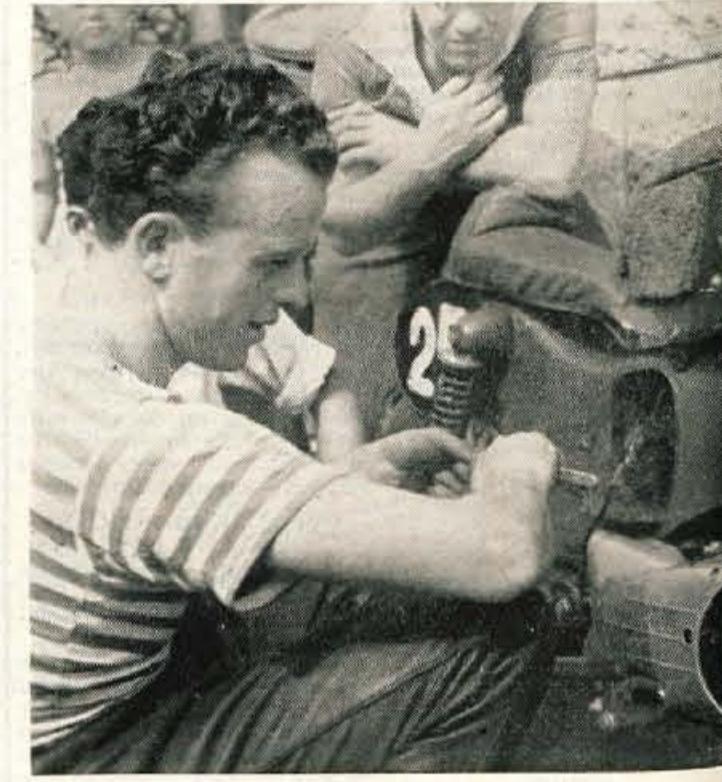
GORENSKE

Izdaja ČP »Gorenjski tisk« — Urejuje uredniški odbor.

GLAVNI UREDNIK: Slavko Beznik
Tel: uredništva 475, uprave 397 — Tekoči račun pri Komunalni banki v Kranju 607-70-1-135 — Izhaja ob ponedeljkih sredah in sobotah — Letna naroč. 900 din, mesečna 75 din.

Pred dirkami v Opatiji

Govori najhitrejši in najdržnejši

Prve hitrostne dirke za prvenstvo Jugoslavije so za nami. Sele pred kratkim so startali najboljši naši vozaci cestnih dirk na znani portoroški dirki za »Nagrado Primorske«. Razen naših so nastopili še Italijani in Avstričci, tako da je bila konkurenca res močna in borba za prva mesta nadvse ogorčena.

—Lahko rečem, da je precej težja, toda manj nevarna, kot opatijska.«

»Na katerih dirkah boš letos še sodeloval?«

Vsekakor še na obeh dirkah, ki se štejeta za državno prvenstvo, to je na gorski dirki na Ljubljini in cestni dirki v Beogradu. Razen tega me seveda ne bo manjkalno tudi na drugih, manj pomembnih dirkah širom po naši domovini. Udeležil se tudi predsednik Zvezne ljudske skupščine Petar Stambolić.

»Kako je bilo na letošnjih portoroških dirkah?«

»Konkurenca je bila res huda, zlasti močno ekipo so poslali Italijani. Presenečen sem nad dirklarnim strojem Colibri, saj nisem misil, da bo šel tako hitro (120 km na uro). Ta stroj je izdelala tovarna »Tomas« v Kopru. — Prav gotovo bi Jugoslaviani dosegli še boljše uspehe doma in v tujini v še močnejših zasedbah, če bi tovarni »Tomas« v Kopru uspelo izdelati tako kvalitetne dirkalne stroje tudi v kategoriji 250 cm, kot ji je to uspelo pri Colibrih.«

Upam, da bom na teh dirkah že startil z novim motorjem MZ 125 ali MZ 250 kuščnih centimetrov, ki so mi ga obljubili Nemci. Menim, da bodo obljubo držali, in da bom dosegel kar najboljši uspeh.«

»Tvoj najhujši tekmeč pri nas?«

»Za sedaj Zagrebčan Sever.«

Dirkalna sezona se je sicer pravkar začela. Pred nami je vrsta nastopov, upamo, da bo Kranjčan Leon Pintar na vseh teh dirkah kar najbolje vozil in pobiral najlepše loričke. Tudi mi mu želimo pred sezono: »Srečno, Leon!«

J. Javornik

NESREČE

OPESAL JE

2. junija je odšel od doma iz Jereka v Bohinju 50-letni kralj Jože Kos. Po dveh dneh so ga bližu Koprivnika, kamor je bil krv sam, ker ni upošteval prednosti. Na vozilih je bilo za približno 50.000 dinarjev škode, Kralan pa je bil laže poškodovan.

Rafael Kalan, gradbeni tehnik, pri srečanju z avtobusom zatekel v mostno ograjo. Nesreča je bila kriv sam, ker ni upošteval prednosti. Na vozilih je bilo za približno 50.000 dinarjev škode, Kralan pa je bil laže poškodovan.

KOLESARJA STA SE PONE

SREČILA

V ponedeljek ob 21. uri je prišlo do prometne nesreče na cesti III. reda ob Bohinskom jezeru. Trčila sta kolesarja Anton Soda in Ludvik Gumzelj. Soda je zakrivil Stanovnik, ker je neprevidno pripeljal na cesto, Uršič pa je bil brez voznikega izpita.

TRČENJE

4. junija okrog 20. ure je iz stranske ceste skozi vas Log pri Skofji Loki z motornim kolesom zapeljal na glavno cesto Janez Stanovnik. Nasproti mu je pripeljal motorist Stane Uršič. Pri trčenju sta oba dobila lažje poškodbe na glavi. Na motornih vozilih je bilo po 30 tisoč dinarjev škode. Nesrečo je zakrivil Stanovnik, ker je neprevidno pripeljal na cesto, Uršič pa je bil brez voznikega izpita.

SPET SMRTNA ŽRTEV

Okoli 22.30 se je peljal v soboto skozi Naklo proti Kokriči Albin Zagari iz Kranja z osobnim avtomobilom. Nasproti mu je pripeljal kolesar, 31-letni Miha Poklukar, železniški delavec iz Nakla. Iz neznanega razloga je zapeljal na levo stran ceste tako, da je zletel čez avto in mrtev bležal na tleh.

PREDNOSTI NI UPOŠTEVAL

V ponedeljek, 6. junija ob 13. uri, se je na Suškem mostu pr

N E Z G O D E

• A. R. iz Kranja se je zatezel s kolesom v voz in zlomil desno nogu.

• J. K. iz Kranja se je pri delu urezal s pločevino v prste desne roke.

• J. S. z Javornika je zbil avto in si poškodoval levo ko